

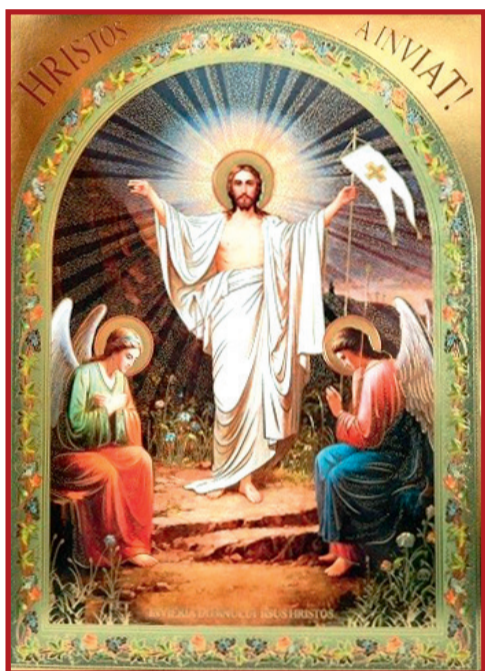
NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul X, Numărul 107 ❖ Joi, 21 Aprilie 2022 ❖ ISSN 2392 – 6961

Sărbătoarea Învierii Mântuitorului Iisus Hristos

VREMURI ALE ÎNCERCĂRILOR

În ultimii ani, întreaga planetă trăiește un timp al unor încercări cu totul diferite față de ceea ce era omul obișnuit să întâlnească. Am văzut, vreme de doi ani, cum un virus, o particulă care nu se vede cu ochiul liber, poate provoca moartea. Secerați, mulți dintre cunoscuți, au plecat la ceruri.

Astăzi, același duh al morții, îl vedem curmând vieți foarte aproape de pământul țării noastre. Nu putem să nu ne întrebăm: Este lumea în care trăim totul? Ce facem cu temerile, cu fricile, cu neliniștile noastre? Unde găsim vindecarea lor? Tristețea copleșește. Bucuria nu mai cuprinde omul în întregul lui. Mai mult ca oricând tânjim după bucuria sufletului. S-au adunat prea multe tristeți care nu se vindecă.

Iată-ne în pragul sărbătorii Învierii Mântuitorului Iisus Hristos. Tăcut, discret, delicat și tandru, El Se propune încă o dată lumii. Am parcurs vremea postului păresimilor. Iată-ne la praznicul Floriilor intrând împreună cu Mântuitorul Hristos în Ierusalim, purtând în mâini ramuri înflorite, a doua zi după ce L-a înviat din morți în Betania pe prietenul său, Lazăr, fratele Martei și al Mariei. Venim la cină cu El în casa celor trei frați atunci când Maria unge cu mir de nard capul lui Hristos. Fără să știe, ea îl pregătea pentru ritualul înmormântării. I-a spus-o Domnul Hristos și ei și celorlalți care erau prezenți: „Lăsați-o, căci pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.” (Ioan 12, 7).

Îi vedem apoi pe contemporanii Mântuitorului Hristos cum îl aclamă la intrarea în Ierusalim. Însă și-L doreau ca un eliberator de sub jugul stăpânirii romanilor. Credeau că va merge să uzurpe pe guvernatorul ce se găsea în Antonia. Dar El vorbea despre împărăția

Sa, „care nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 36). Ea este o împărăție netrecătoare, care se deschide sufletelor. Ca urmare, în loc să meargă la palatul administrativ pentru o lovitură de stat așa cum doreau cei prezenți, cărturari, farisei și saducheii, El se duce la templu. Aici se roagă, însoțit doar de prunci. Ca să poată trece cu ajutorul Tatălui și al Duhului Sfânt, paharul suferințelor Sale. Joi dimineața ia ultima Cină cu ucenicii. În cadrul ei, va binecuvânta pâinea și vinul și le oferă ca Sfinte Taine ucenicilor Săi.

Binecuvântate și sfințite vor fi de-a lungul întregii existențe a omenirii Trupul și Sângele Său care se dăruiesc oamenilor „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci”, spre unirea cu El. După Cina cea de Taină, a spălat picioarele ucenicilor. Apoi s-a retras în grădina Ghetsimani să se roage pentru întărirea Sa în fața patimilor. În timpul rugăciunii, atât de puternică era concentrarea încât „sudarea Sa se făcuse ca picăturile mari de sânge și picurau pe pământ” (Luca 22, 44). În vremea aceasta, Iuda Îl vindea. Au venit și l-au arestat în grădina Ghetsimani. L-au dus la cei doi arhierei, Ana și Caiafa. A fost judecat și condamnat la moarte prin Răstignirea pe Cruce. După ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat, L-au bătut, L-au scuipat și L-au obligat să-și ducă crucea afară din cetate și l-au bătut mâinile și picioarele în piroane. Apoi L-au înălțat pironit pe dealul Golgotei.

Toate acestea le retrăim la Deniile de Joi și Vineri seara din Săptămâna Patimilor. Vineri ducem trupul Mântuitorului Hristos pictat pe Sfântul Epitaf, înconjurăm cu El Sfânta Biserică, cântăm cu toții Prohodul care este slujba înmormântării Sale și apoi Îl punem pe Sfânta Masă în Sfântul Altar, cea care este pentru noi Mormântul în care au așezat Iosif și Nicodim Trupul Său coborât de pe cruce. Sâmbătă dimineața trăim Sfânta Liturghie lângă trupul Său așezat în mormânt. La miezul nopții, Hristos cel Înviat din morți ne cheamă prin glasurile slujitorilor săi: „Veniți de primiți lumină!”. Fiecare vine să aprindă lumina din făclia purtată în mâini de sfinții slujitori. Odată cu aceasta vin lumina, vindecarea și mângâierea peste toate sufletele noastre.

Cu gândul la taina Pătimirilor Sale și totodată la puterea vindecătoare a Învierii Sale, vă doresc tuturor Sărbători binecuvântate! Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

PREOT, COCONEȚU ION

A TREIA MOBILITATE ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS + 3D - LICEUL TEORETIC NOVACI

Liceul Teoretic Novaci implementează începând cu anul 2020 Proiectul Erasmus+ „Do, Develop, Donate (3D)”, Nr: 2020-1-LV01-KA229-077483.

În cadrul acestui proiect, la sfârșitul lunii aprilie, mai precis în perioada 25-29 aprilie 2022, cinci elevi și doi profesori vor participa în Croația la Čakovec la cea de-a treia mobilitate.

Pentru pregătirea acestei mobilități, fiecare țară parteneră trebuie să realizeze un studiu în ceea ce privește abilitățile de bază pe care trebuie să și le formeze elevii pentru a face față cât mai optim viitoarelor provocări pe care le pot întâmpina pe piața muncii. Astfel, echipa de implementare a proiectului a avut ca sarcină transmiterea către un eșantion de 60 de elevi ai liceului un chestionar care a cuprins 16 întrebări

care să verifice opinia elevilor cu privire la abilitățile de bază pe care ei le-ar considera esențiale pentru viitorul lor drum pe piața muncii. Fiecare partener va centraliza rezultatele într-un raport final, iar aceste rapoarte vor fi analizate și discutate în cadrul mobilității. În urma discuțiilor avute în timpul mobilității se va ajunge la o concluzie generală care va fi anunțată atât pe diferitele platforme Erasmus, cât și în media.

Au fost deja selectați elevii și cadrele didactice care vor participa la această a treia mobilitate, ținând cont de condiția vaccinării. Sperăm ca totul să decurgă bine, fără incidente neprevăzute provocate de pandemie!

Prof. Alina Ramona ȚICU
Director Liceul Teoretic Novaci

Ion C. DUȚĂ

Hristos Iisus spre slavă-ai înviat

E bucuria vieții peste tot în lume
(Doar moartea a murit cu iadul său).
Avem de-acum un Împărat de Glorii cu
sfânt nume
Ce e Păstorul nostru Sfânt, și OM, și
Dumnezeu.

În casa mea lumina a pătruns deplină,
Cu bucurie-n suflet lângă Iisus am
alergat,
l-am dăruit bujori din inima-mi senină
și am cântat cu toată viața din grădină
„Iisuse, Doamne, spre Slavă ai înviat!”

Lucia Silvia PODEANU

Romanța florii de cireș

Te-am așteptat o
iarnă-ntreagă,
să furi lumina din
zăpezi,
albastre cum sunt
în povești,
și ai venit cu
strălucirea

luminii care a-mbobocit
îngenunchind toată
durerea
și să-mi găsești
dorul pierdut.

Ești floare ce aduce-n
lume
renașterea în zi
de-April,
speranța în zilele mai
bune
și râsul vesel de copil.

Împodobesti toată livada
Cu valuri albe parfumate,
Minune-n bulgări aninată
și sfântă ca o Precurată.

„Cireșul acum este ca un copil
îmbrăcat în noaptea Paștilor în
rochiță albă”. Ion FLOREA

Drați novăceni,
Fie ca Lumina Sfântă a Învierii Mântuitorului să vă umple
sufletul de speranță, liniște și iubire. Să aveți parte de multă
sănătate, bucurii și împliniri.

HRISTOS A ÎNVIAT!

PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI,
Dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

Teatru școlar la Novaci: Festivalul-Concurs de Teatru „Sabin Popescu”, ediția a XXII-a

Pentru două zile, 8-9 aprilie 2022, Casa de Cultură a orașului Novaci a fost gazda celei de a XXII-a ediții a Festivalului-Concurs de Teatru „Sabin Popescu”, de această dată activitatea teatrală fiind orientată exclusiv spre teatrul școlar.

Evenimentul s-a bucurat de succes și a adunat laolaltă peste 380 de elevi actori din școlile gimnaziale și liceele județului nostru, copii pasionați de teatru și actorie, pe scena festivalului urcând 29 de trupe de teatru. Festivalul este dedicat domnului profesor Sabin Popescu, care mai bine de 40 de ani a desfășurat o bogată activitate teatrală în calitate de actor și regizor. Scopul festivalului este omagierea distinsului profesor novăcean și revigorarea artei teatrale atât în orașul Novaci, cât și în împrejurimi. Organizatorii festivalului au fost CONSILIUL JUDEȚEAN GORJ prin A.A.P. „Doina Gorjului” și C.J.C.P.C.T. GORJ, PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL NOVACI prin CASA DE CULTURĂ NOVACI, INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GORJ, în parteneriat cu FAMILIA SABIN ȘI NICULIȚĂ POPESCU, în colaborare cu Liceul Teoretic Novaci și Școala Gimnazială Novaci și având ca invitat special U.N.A.T.C. București. În acest an,

juriul festivalului, diferit pe secțiuni de concurs, dar cu același președinte, a fost format din specialiști în arta teatrală și persoane cu experiență în domeniul teatrului școlar.

Marele premiu al Festivalului „Sabin Popescu” a revenit Colegiului Economic „Virgil Madgearu” Târgu Jiu cu piesa „Adolescent invizibil”, de Lulu Trăsnea. Aceleași trupe i-a revenit și „Premiul special pentru cea mai bună regie”, pe secțiunea licee.

La această secțiune lupta a fost extrem de strânsă, clasamentul primelor trei locuri fiind următorul:

Premiul I: Liceul de Arte „C-tin Brăiloiu” Tg. Jiu cu piesa „La margine”, autor colectiv, instructori: prof. Eva Bistreanu și actor prof. Pompiliu Ciochia.

Premiul al II-lea: Liceul de Arte „C-tin Brăiloiu” Tg. Jiu cu piesa „Căldură în noiembrie”, instructor, prof. Rodica Negrescu.

Premiul al III-lea: Liceul Teoretic Novaci, cu piesa „Harap Alb-poveste de cartier”, instructori, doamnele profesoare: Mădălina Popica, Ica Udriște, Iuliana Firu, Otilia Giurca și Diana Lăzărescu.

La secțiunea învățământ gimnazial, din cele 10 trupe prezente în concurs pe primele locuri s-au clasat:

Premiul I: Școala Gimnazială Novaci, cu piesa „D-nul Goe-proces literar”, instructor, prof. Elena Ramona Cenușe, aceeași piesă primind și „Premiul special pentru cea mai bună regie”, (secțiunea gimnaziu).

Premiul al II-lea: Colegiul Național „Ecatarina Teodoroiu” Tg. Jiu cu piesa „Omul de zăpadă care voia să se întâlnească cu soarele” de Matei Vișniec, instructori, colectivul de cadre didactice format din: Alina Țivlea, Marilena Pârvescu, Secară Cosmin și Stănculescu Florentina.

Premiul al III-lea: Colegiul Național „Tudor Vladimirescu” Tg. Jiu, cu piesa „Ultimele trăiri”, de Ana Popescu, instructori: prof. Goanță Cristina și prof. Denisa Chiliban.

Colegiul Național „Ecatarina Teodoroiu” Tg. Jiu cu piesa „Omul de zăpadă care voia să se întâlnească cu soarele” de Matei Vișniec a obținut „Premiul special pentru originalitatea interpretării” (secțiunea învățământ gimnazial)

La secțiunea învățământ primar, majoritatea artiștilor au fost din clasele pregătitoare, clasele I sau a II-a. La această secțiune juriul a hotărât să nu se dea premii speciale. Astfel, trupele de teatru au primit doar premii și mențiuni, clasamentul fiind următorul:

Premiul I: Trupa „Alamida” de la Palatul Copiilor Tg. Jiu cu piesa „Albă ca Zăpada”, instructor, prof. Camelia Cocioabă.

Premiul al II-lea: Școala Gimnazială Rovinari, cu piesa „În Ajun de Paște”, instructor, prof. Elena Ramona Șorlea.

Premiul al III-lea: Școala Gimnazială Novaci, cu piesa „Capra neastâmpărată”, instructor, prof. Nineta Ștefănoiu.

Mențiunile au fost obținute de școlile din Novaci și Glogova.

Premiul special pentru cea mai bună actriță a juns la Pereșeanu Anastasia (înv. primar), Bădoiu Ioana Manuela (înv. gimnazial), ambele de la Palatul Copiilor Tg. Jiu, prof. Camelia Cocioabă și la Cismaru Teodora de la Liceul de Arte „C-tin Brăiloiu” Tg. Jiu, prof. Rodica Negrescu (înv. liceal).

Premiul special „Cel mai bun actor” a fost obținut de Căpriță Alexandru de la Școala Gimnazială Rovinari, instructor prof. Elena Ramona Sorlea (înv. primar), de Mihai Cerban, Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”, prof. Denisa Chiliban (înv. gimnazial) și Vlădoiu Rafael, Liceul de Arte „C-tin Brăiloiu” Tg. Jiu, profesori Eva Bistreanu și Pompiliu Ciochia (secțiunea înv. liceal).

La secțiunea învățământ liceal „Premiul special

pentru originalitatea interpretării” a fost acordat unei persoane și nu unei echipe, fiind vorba despre elevul Ștefan Damian de la Liceul Teoretic Novaci. A existat și un premiu special acordat de un O.N.G., „Novaci 2030”, trupei Liceului Teoretic Novaci cu piesa „Harap Alb-Poveste de cartier”, câteva dintre roluri fiind interpretate de tineri voluntari implicați în viața comunității novăcene.

Invitați la această ediție au fost studenții masteranzi de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale” București, secția „Pedagogie teatrală”, care au prezentat pe scena novăceană – în afara concursului – trei piese de teatru.

Coordonarea în ceea ce privește organizarea

evenimentului a revenit Casei de Cultură Novaci, prin directorul Elena Basarabă.

Felicitări tuturor participanților! Felicitări speciale trupelor formate din elevii novăceni și domnilor profesori coordonatori pentru prestație și premiile obținute!

Prof. Alina Ramona ȚICU

EXPOZIȚIA „CULOAREA INOCENȚEI”

Cu prilejul deschiderii Festivalului de teatru „Sabin Popescu”, ediția 2022, cursanții Secției externe Novaci a Școlii Populare de Artă Târgu-Jiu – cursul de Artă decorativă -, au organizat în Foyerul Casei de Cultură Novaci expoziția „CULOAREA INOCENȚEI”.

Coordonator, Daciana Ungureanu, prof. Școala Populară de Artă „Constantin Brâncuși” Târgu-Jiu, Secția externă Novaci.

C. D

ISTORIE - CULTURĂ - VIAȚĂ SPIRITUALĂ

Postul Mare, cum se mai spune Postul Paștelui, ne cheamă la o „curățenie generală” în sufletele noastre. Este un moment magnific în lupta de a depăși ispitele minții prin credință, iubire sinceră de Dumnezeu și întoarcere a minții și inimii către Creatorul nostru.

La început de aprilie, în prima duminică, atunci când prospețimea primăverii se simte peste tot și când Postul Mare încearcă să înnoiască sufletul și mintea fiecărui credincios, am mers în pelerinaj la câteva mănăstiri din Vâlcea și Gorj. Primul popas l-am făcut la Mănăstirea Dintr-un Lemn, situată la sud de Râmnicu Vâlcea, în apropierea orașului Băbeni, oază de pace și de bucurie spirituală.

Potrivit unei vechi tradiții locale, Mănăstirea Dintr-un Lemn ar fi luat ființă în primele decenii ale secolului al XVI-lea, prin ridicarea în acest loc a unei bisericuțe din lemn din materialul unui singur stejar. Ea a fost construită în cinstea Icoanei Maicii Domnului, icoană care se păstrează și azi în biserica de piatră din incinta de jos a mănăstirii.

Icoana Făcătoare de minuni a Maicii Domnului reprezintă cel mai de preț obiect istoric și de artă al Mănăstirii Dintr-un Lemn, iar tradiția spune că în lume se mai păstrează astăzi trei exemplare asemănătoare, între care și cea din această Sfântă Mănăstire. Unele informații conduc spre părerea că icoana a fost pictată în secolul al IV-lea la Mănăstirea Theothokos din Grecia, altele spun că ar fi fost lucrată înainte de anul 1453 la Bizanț sau Muntele Athos, altele o aduc prin a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Mănăstirea Dintr-un Lemn a fost construită pe locul stejarului purtător de icoană, bisericuța fiind lucrată din bârne groase încheiate în coadă de rândunică, are formă dreptunghiulară, cu o lungime de 13 m, pe o lățime de 5,50 m și înaltă de aproximativ 4 m, cu pridvor deschis, fără turlă. Această micuță biserică este o mărturie de necontestat a spiritului religios propriu oamenilor din această zonă a Olteniei. Puțin mai jos se găsește biserica din zid construită de Matei Basarab (1640) și restaurată de Ștefan Cantacuzino (1715).

Sfintele Liturghii se țin astăzi într-o nouă biserică, farmecul ei fiind întregit de corul de călugărițe care se nevoiește în această Sfântă Mănăstire Dintr-un Lemn.

Am plecat apoi la Mănăstirea Surpatele din comuna Frâncești-Vâlcea, despre existența căreia prima mărturie scrisă datează din 1512, anul domniei lui Matei Basarab. Zidirea acestei mănăstiri a fost atribuită boierilor din neamul Buzeștilor.

În anul 1706, Doamna Maria Brâncoveanu a refăcut din temelie biserica și a zidit în jurul ei clădirile necesare unei importante mănăstiri, înzestrate cu odoare scumpe, moșii etc. Din cauza intemperțiilor și a alunecărilor de teren,

mănăstirea a fost părăsită timp de 57 de ani.

În anul 1926, un grup de cinci maici, inspirate de

Bunul Dumnezeu, dintre care trei erau strănepoate ale fostelor schimnice, s-au rupt din soborul Mănăstirii Dintr-un Lemn și au reînviat viața monahală din vechiul Lăcaș Dumnezeiesc din dealul Surpatele.

Biserica Sfintei Mănăstiri este un monument de arhitectură tipic Brâncovenească, de mare valoare, cu pictură originală, neretușată, cu o istorie bogată, loc de mângâiere și reculegere sufletească. Aici, a trăit multă vreme văduva clucerului Ianache Văcărescu, sfetnicul lui Constantin Brâncoveanu, jupuit de piele și omorât, împreună cu Vodă Brâncoveanu la Constantinopol, în anul 1714. La 12 iulie 1991, tot aici s-a ridicat o Sfântă Troiță în memoria eroilor neamului și a martirilor Brâncoveni care au fost canonizați.

Am venit apoi pe meleagurile noastre gorjenești, la Mănăstirea Polovragi, cu o vechime de peste 500 de ani (1505), ai cărei ctitori de început sunt Radu și Pătru, fiii lui Danciul Zamora, pentru ca în anul 1645, satul Polovragi să fie în stăpânirea lui Danciul Părăianu, fiul lui Hamza. Danciul Părăianu a zidit biserica pe vechile temelii, iar după Danciul Părăianu și înaintașii acestuia, Constantin Brâncoveanu poate fi socotit al treilea ctitor al Mănăstirii Polovragi.

Și fiindcă am ajuns la Constantin Brâncoveanu, Sfântul Mucenic Constantin Vodă Brâncoveanu, acesta s-a născut în anul 1654 din vechiul neam boieresc al Brâncovenilor din Oltenia. Bunicul său, marele vornic Preda Brâncoveanu a fost ctitor de vestite așezăminte monahale, între care Mănăstirea Dintr-un Lemn zidită de el din temelie la 1634-1635 și Mănăstirea Gura Motrului, în 1653.

Constantin Brâncoveanu a fost domnul Țării Românești în vremuri de mari încercări pentru Europa de Răsărit, între anii 1688-1714, una dintre cele mai lungi domnii din istoria principatelor române. Mare boier, nepot de soră al domnului Șerban Cantacuzino, moștenind și dobândind o avere considerabilă. În timpul cât a domnit, Țara Românească a cunoscut o perioadă lungă de pace, de înflorire culturală și de dezvoltare a vieții spirituale, în urma sa rămânând un mare număr de ctitorii religioase și un stil arhitectural care-i poartă numele.

Când Sfântul Constantin a venit la Domnie, o solie românească având în frunte pe aga Constantin Bălăceanu a fost trimisă la Viena de fostul domnitor Șerban, ca să ceară primirea Țării Românești în „Liga Sfântă”. Această alianță, fiind primejdioasă, binecredinciosul voievod Constantin Brâncoveanu i-a trimis lui Bălăceanu porunca să întrerupă tocmelele cu habsburgii, „să vie în țară și să se părăsească de cele ce gândeste”. Aga Bălăceanu, dorind să-i ia locul domnitorului, n-a ascultat de poruncă, ci s-a alăturat oastei austriece trimisă în Țara Românească împotriva Sfântului Constantin și a turcilor, dar în lupta de la Zărnești, austriecii au fost înfrânți, aga Bălăceanu și-a găsit moartea, iar Sfântul Constantin s-a întors la București.

Cunoscător desăvârșit al situației politice și militare din această parte a lumii, voievodul Constantin a înțeles că țara trebuie ferită de război cu oricare dintre împărățiile vecine, însă trebuie ferită și de o alianță cu vreuna dintre ele. Binecredinciosul voievod Constantin, cu o cugetare luminată de Dumnezeu, avea credința că o alianță ar fi dus la ocuparea țării cu oști străine, la amestecul străinilor în treburile poporului nostru (!!! Mă gândesc la timpurile actuale...).

În politica externă Brâncoveanu a acționat cumpătat, cumpărând bunăvoința turcilor, plătind regulat dările și vărsând sume uriașe sultanului și funcționarilor de

la Constantinopol. Confirmat pe viață în domnie (1699) și reconfirmat în 1703, domnul a lucrat în permanență să-și asigure în străinătate un refugiu de turci. Totuși, a fost luat prin surprindere, fiind mazilit în aprilie 1714 și dus cu întreaga familie la Constantinopol unde a fost torturat pentru a ceda turcilor toată averea sa, dar mai ales pentru a trece la credința musulmană. Sfântul Constantin a fost aruncat în închisoarea politică Edicule, pe malul Bosforului, în turnul cel mare, numit „Groapa Sângelui”, împreună cu fiii săi și cu sfetnicul Ianachie. Timp de patru luni a fost supus la chinuri groaznice de către călăii sultanului, bicuit, ars cu cârlige în foc, spânzurat de picioare, ca să mărturisească faptele de care era învinuit și să se lepede de credința creștinească. Nereușind să obțină nimic, păgânii au hotărât moartea tuturor Brâncovenilor de parte bărbătească pentru ziua de 15 august 1714, spre a batjocori Praznicul Adormirii Maicii Domnului. Mai întâi i s-a tăiat capul clucerului Ianache, apoi au fost tăiați Constantin, care avea 31 ani, Ștefan, 29 ani, Radu, 24 ani. Matei, fiul cel mic al Sfântului Constantin, în vârstă de numai 12 ani, văzând moartea cumplită a fraților săi, după o clipă de slăbiciune firească vârstei fragede, dând speranță musulmanilor că va trece la credința lor, a spus călăului: „Vreau să mor creștin, lovește!” și îndată călăul i-a retezat capul. Apoi a urmat tatăl lor, trupurile fiindu-le aruncate în mare, iar capetele atârinate în fața bolții celei mari a Seraiului unde au rămas acolo vreme de trei zile.

Credincioasa sa soție a vegheat ca trupul domnitorului să fie scos din apă și înmormântat la Mănăstirea Sfânta Paraghia Camariotissa din insula Halki, ctitorie a voievodului. În 1720, doamna Maria a adus moaștele în țară, dar Oltenia se afla de doi ani sub stăpânirea ereticilor austrieci. De aceea, Sfintele Moaște nu au fost aduse la Hurez, ci au fost îngropate în taină în biserica Sfântul Gheorghe Nou din București.

Am fost de mai multe ori la Mănăstirea Hurezi, cea mai de seamă ctitorie a domnului martir Constantin Brâncoveanu. Încă de la punerea pietrei de temelie, a fost pregătit mormântul în care să fie așezate spre veșnică odihnă trupurile voievodului și soției sale. Mormântul voievodului din Mănăstirea Hurezi a rămas gol pentru totdeauna, întrucât fiind convinsă că turcii vor căuta trupul voievodului în acel loc și de-l vor găsi îl vor pângări, Doamna Maria a hotărât să-l îngroape într-un loc tănuit.

Când li s-a propus crușarea în schimbul lepădării de credința creștină și a trecerii la mahomedanism, Sfântul Constantin Brâncoveanu, neclintit în dragostea de Hristos și țară, a spus: „Împărate, averea mea, cât a fost, tu ai luat-o, dar de legea creștină, nu mă las. În ea m-am născut și am trăit, în ea vreau să mor. Pământul țării mele l-am umplut cu biserici creștinești și acum la bătrânețe, să mă închin la geamiile voastre turcești? Nu, împărate! Moșia mi-am apărut, credința mi-am păzit. În credința mea vreau să închid ochii, eu și feciorii mei”. Apoi și-a încurajat fiii: „Fiiiilor, aveți curaj! Am pierdut tot ce aveam pe lumea aceasta pământescă. Nu ne-au mai rămas decât sufletele, să nu le pierdem și pe ele, ci să le aducem curate în fața Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Să spălăm păcatele noastre cu sângele nostru”.

Constantin Brâncoveanu a fost executat pe 15 august 1714, împreună cu cei patru fii ai săi (Constantin, Ștefan, Radu și Matei) și cu sfetnicul Ianache Văcărescu. Pentru felul în care a murit, cu toții sunt venerați de către Biserica Ortodoxă Română care i-a canonizat sub numele de Sfinții Martiri Brâncoveni, în 1992.

În 2014, cu prilejul împlinirii a trei sute de ani de la martiriu, rămășițele pământești ale domnului au fost dezgropate și plasate în raclă, care este expusă la Biserica Sfântul Gheorghe Nou București.

Vizitând aceste Sfinte lăcașuri de cult în Postul Mare, am descoperit încă odată osteneala călugărițelor, care asemenea feciorelor înțelepte slujesc în preajma Sfântului Altar cu întreaga lor ființă pentru înălțarea Neamului Românesc și pentru a păstra flacăra candelor aprinse pentru întâmpinarea Mirelui Hristos.

Constantin DĂRVĂREANU

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

OUĂLE ROȘII DE PAȘTE

În istoria artei oul este simbolul învierii, al puiului care își începe o nouă viață. Mai mult, artiștii și-au reprezentat începutul lumii ca un ou. Oamenii au observat că lumea se naște dintr-o altă lume, pe care nu o puteau cunoaște. Efortul milenar va ajunge să afle despre Înviere, ca despre o nouă stare de viață.

În Orient a fost leagănul civilizației vechi. Chinezii și persanii au vopsit ouă multicolore încă de prin Mileniul al II-lea I.H. La rândul lor, tracii, care ocupau o zonă imensă, după cea a indienilor, trăind între Europa și Asia, aveau și ei multiple ouă colorate înainte de creștinism. Foarte interesant este că oamenii tindeau către un fel de echilibru între părți și oul însemna nașterea și învierea naturii.

Culoarea roșie a oului simbolizează focul veșnic și tradiția de viață în comunitate. Mii de ani oamenii au fost îngropați sau li s-a făcut incinerarea în culoarea roșie a ocrului, pe care arheologii o găsesc și azi. Galbenul înseamnă lumina solară, tinerețea și bucuria de a trăi, iar verdele speranță în viitor, și că totul va fi bine. De aceea culoarea câmpului, a pădurilor, a munților este de un verde intens, simbol al vieții. La rândul său, albastrul însemna vitalitatea și sănătatea, iar spirala aducea aminte că omul merge un timp, după care vin alți oameni care îi iau locul.

Din punctul de vedere al obținerii culorilor, se obișnuiau produse din plante. Astfel, roșu era dat de roibă, verdele din frunză de nuc, galbenul din frunză de ceapă sau de păducel. Din punct de vedere stilistic, ouăle se deosebesc prin intermedierea de diferite culori și forme. O temă eternă poate fi funia, care arată drumul nostru de la început la sfârșit, Crucea Paștelor, Steaua ciobanului etc. La noi ouă în culoarea curcubeului nu s-au prea văzut. Biblia spune că Maica Domnului ar fi avut un coș de ouă la picioarele Mântuitorului și că s-ar fi prelinș pe ele din sângele Lui Iisus. Văzând aceasta, Iisus a spus de acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împetrișări, întru aducerea aminte de răstignirea mea, după cum am fost și eu astăzi. Creștinismul a făcut ca moartea și învierea să aibă un domeniu concret, respectiv Mântuitorul care a suferit pentru oameni.

Îmi aduc aminte că pe vremea când eram copil, către săptămâna a patra din post, bunica Elisabeta număra ouăle. Erau cam 600 de ouă, din care 300 le oprea pentru noi și restul le dădea la Cooperativă. În Joia Mare alegea împreună cu mine vreo 50 de ouă, pe care eu le încercam „ca să țină la ciocnit”. Pe atunci aveam o găină neagră, cu gâtul gol, ce făcea ouăle tari. Bunica le spăla cu leșie, apoi le puneă să dea în clocot cam 2 minute, după care, în alte vase puneă: roibă pentru roșu; scoarță de mărăcină pentru galben; coajă de nuc pentru verde și flori de viorele pentru albastru.

După ce se fierbeau așa circa 5 minute le scotea și le ungea cu o bucată de slănină, până căpătau un luciu frumos. Cele mai frumoase ouă le-am avut atunci când au fost vopsite cu roibă și toți copiii se uitau la el. Apoi roiba s-a uscat și am reușit să mai vopsesc ouă doar cu foi de ceapă ca în vechime.

Acum nu există vopsele vegetale, doar artificiale, am luat și eu, ca tot omul, „vopsea de ouă”. Am citit întâi prospectul, care spune să fierb ouăle împreună, și apoi, în alt vas, cu apă destul de caldă, să introduc vopselurile împreună cu oțetul. Ulterior, după ce se ciocnesc, se poate observa că la unele ouă vopseaua intră prin coajă, așa că am renunțat la vopselurile pentru ouă din comerț și am mers pe vechea tradiție: vopsea roșie cu roibă, galben din foi de ceapă, albastru din foi de viorele și verde din coajă de arin sau frunză de nuc.

Ar mai fi câte ceva de spus despre faptul că în prezent nu se respectă tradițiile din moși-strămoși. Acum suntem în Uniunea Europeană, dar la care în multe privințe nu prea am văzut că ar exista cultul oului. La noi, în vechime, era un spectacol al culorilor ouălor care te îndemna să le mănânci. Așa se face că de câteva sute de ani, la Slujba de Înviere, pâinea, brânza, ouăle, mielul, precum și vinul nu lipseau, pentru că acestea erau alimente de bază ale omului. Credem că aceasta este tradiția noastră de Paște: pâinea, vinul, mielul, brânza, ouăle și cozonacul.

REFLECȚII PE MARGINEA FESTIVALULUI DE TEATRU „SABIN POPESCU”, Ediția 2022

Anul 2000, anul sfârșitului de Mileniu II, a fost pentru Novaci anul înființării primului festival de teatru în localitate. Acest festival de teatru a fost dedicat distinsului profesor Sabin Popescu, poate cel mai împătimit om de teatru din această parte a Gorjului.

De ce un asemenea festival la Novaci? Cum a apărut ideea înființării Festivalului de teatru „Sabin Popescu”?

Cu un an în urmă, prin 1999, Formația de teatru a Casei de Cultură Novaci obținuse locul I la Festivalul teatrului de amatori „Constantin Duică”, organizat la Turceni, cu piesa: „Vacanță la bunic” de Ion Băieșu, în regia artistică a actorului Sorin Giurca, novăcean de-al nostru, de la Teatrul „Elvira Godeanu” Târgu-Jiu.

Atunci mi-a venit ideea că ar trebui să organizăm un festival de teatru dedicat profesorului Sabin Popescu. Am discutat această idee cu actorul Sorin Giurca și apoi am mers la Dl. Ion Cepoi, directorul CJCPCT Gorj, care a fost întrutotul de acord. Mai ales că, Novaciul avea tradiție în domeniul teatrului și că odată cu venirea profesorului Sabin Popescu la Novaci, se poate vorbi de o prodigioasă activitate în domeniul teatrului. Am discutat această idee și cu familia profesorului Sabin Popescu, care a fost încântată de propunere.

Novaciul are tradiție în domeniul teatrului încă de pe la 1879, an în care la Novaci luase ființă Școala de Fete sub conducerea învățătoarei Paulina Răduțescu, moment ce coincide cu organizarea unor manifestări artistice incluzând și piese de teatru. Apoi, la începutul secolului XX, sub conducerea inimosului învățător Ion Corăciu, încep serbările școlare cu teatru sătesc și dansuri populare, manifestări ce vor lua amploare și mai mare de-a lungul timpului.

Iată că la Novaci exista tradiție în domeniul teatrului și că odată cu venirea profesorului Sabin Popescu, activitatea teatrală a luat amploare deosebită la Novaci.

Acest împătimit om de teatru a desfășurat o activitate susținută, întinsă pe parcursul a peste 40 de ani, ca actor și regizor în același timp. Teatrul a fost pasiunea vieții sale, așa cum și-a făcut-o și pe cea de profesor la Liceul Novaci, cu inimă și suflet, cu răspundere și competență.

A plecat dintre noi la 70 de ani, vârstă la care mai avea multe de spus în domeniul teatrului. A făcut teatru până aproape în ultimele zile ale vieții. Nu putea trăi fără teatru. Și așa s-a și întâmplat. Când nu a mai putut juca teatru, a părăsit pentru totdeauna „scena”. A lăsat în urma sa o bogată și prestigioasă activitate teatrală.

Pasiunea vieții sale a fost Caragiale cu: O noapte furtunoasă, Năpasta, Conu Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută, piese jucate ani de-a rândul la Novaci și în multe alte localități din județ și din țară. A mai jucat în: Partea leului, La o piatră de hotar, Omul care a văzut moartea, Comoara, Extemporalul, Goana după fluturi, Întâlnire peste ani, Nemaipomenita furtună, în multe alte piese de teatru semnând totodată și regia spectacolelor.

Nu a existat an în care Casa de Cultură să nu pună în scenă măcar o piesă de teatru. Ba mai mult, formației de teatru a Casei de Cultură Novaci i-am atribuit denumirea de Formația de teatru „Sabin Popescu”. N-am văzut-o în acest an. Și mai am o nedumerire: chiar nu s-a găsit nimeni la Novaci să vorbească despre profesorul și omul de teatru Sabin Popescu? Nu contest valoarea prof. Gheorghe Nichifor, vicepreședinte C. J. Gorj, dar mi se părea normal să vorbească despre profesorul Sabin Popescu un novăcean, un fost coleg de la Liceul Teoretic Novaci (spre exemplu, domnii profesori Dumitru Bondoc, Mădălina și Adrian Popica).

Și încă ceva, în cadrul Festivalului de teatru „Sabin Popescu”, eu am introdus două zile dedicate Teatrului școlar; nu este o invenție nouă. Dar, am impresia că extinzându-se acest festival spre teatrul școlar, la nivelul județului, se pierde importanța pentru care a fost înființat festivalul de teatru de la Novaci, festival care ar fi trebuit să fie un festival pentru instituțiile de cultură din Gorj. Pot participa și formații ale elevilor, dar după o previzionare, în așa fel încât la festival să participe cele mai bune trupe de teatru.

Învățământul a devenit o luptă pentru dosare, un „teatru” al dosarelor și în această luptă s-ar putea să ne trezim că o anume școală vine cu tot felul de scenete (fie doar și de câteva minute) de la toate clasele. În județ sunt multe școli și s-ar ajunge ca motivul pentru care a fost înființat Festivalul de teatru „Sabin Popescu” să fie denaturant. Și apoi, cine împiedică ISJ GORJ să organizeze un festival de teatru școlar, iar la festivalul de la Novaci să vină cu cele mai bune formații, clasate pe primul loc la

categoriile licee, învățământ gimnazial și învățământ preșcolar. De altfel, am văzut că Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu-Jiu a venit la festivalul de la Novaci cu

două trupe de teatru care s-au clasat pe locurile I și II. Felicitări, dar imaginați-vă ce ar însemna ca în această luptă pentru dosare, câteva zeci de școli să vină cu aproape toate clasele cu câte o piesă-două de teatru.

Festivalul de teatru „Sabin Popescu” a fost înființat pentru a se păstra tradiția artei teatrale la Novaci, pentru a stimula dezvoltarea artei teatrale în Novaci și zonă. Ori n-am văzut formații de la nivelul școlilor și așezămintelor de cultură de la nivelul comunelor.

Festivalul de teatru „Sabin Popescu” este un act de cultură a cărui valoare trebuie măsurată calitativ și nicidecum cantitativ. Regulamentul de organizare trebuie să fie mai clar și să nu dea loc la interpretări.

Domnul Ion Cepoi, în cartea „CATAGRAFIA GORJULUI (1918-2018), Oameni, Destine, Proiecte, Idei, pag. 81, spunea despre Casa de Cultură Novaci că este „cel mai performant așezământ cultural din Gorj”, motiv pentru care i-a fost atribuită și o diplomă în acest sens. Să fii organizatorul acestui festival și să nu ai formație proprie de teatru (deși i s-a dat numele „Formația de teatru „Sabin Popescu”), nu mi se pare normal.

Felicitări Liceului Teoretic Novaci, Școlii Gimnaziale și trupelor de la învățământul preșcolar, dar acestea nu pot înlocui o instituție de cultură cotate cândva ca „cea mai bună din județ”.

Constantin DĂRVĂREANU

Din amintirile Doamnei Educ. MARIA ȘANDRU

CREDINȚA ȘI VOIA BUNĂ LA UNGURENI

Credința, nădejdea și dragostea sunt virtuțile românești de la care unguereanul-novăcean nu s-a abătut niciodată. Prin felul lui, unguereanul este curajos în primejdii, răbdător în nenorociri și smerit în propășire, cumpătat la masă, repede la împlinirea datoriilor, cu conștiința dreaptă, înfățișarea cuvințioasă, vorbirea folositoare și purtarea în bună rânduială. El știe cât de mici sunt bunătățile pământești și cât de mari sunt cele cerești, cât de scurt este timpul acestei vieți și cât de nemărginită este veșnicia. Este totdeauna gata de moarte și nu se cutremură de Judecata lui Dumnezeu, pentru că are cugetul curat.

Ungureni sunt nelipsiți de la Sfânta Biserică la marile Sărbători. Astfel, la Nașterea Domnului, ei sosesc în număr mare, unii dintre ei în costumele unguerenești noi, cu cojocele confecționate special pentru acest eveniment, de Bobotează, în toată Biserica se simte miros de busuioc pe care unguerenele îl aduc pentru apa sfințită. Vin cu săcăteie noi în care pun sticlele cu apă. La Învierea Domnului, vin cu ouă roșii, în săcăteu, apoi le duc acasă pentru a gusta cu toții din ele, semn de unire în Credință și Adevăr. Ei mulțumesc lui Dumnezeu pentru sănătate și ajutor. Satornicia lor în ortodoxie a fost de neclintit.

Altădată, după slujba și masa de prânz, ei mergeau la horă unde se întâlneau cu prietenii, neamurile, și petreceau

în cântec, joc și voie bună. Pe la începutul secolului al XX-lea, Alexandru Vlahuță, fermecat de jocurile și portul novăcenilor, le-a descris cu multă măiestrie. Astăzi, din păcate, ca în toată țara, puțini mai poartă costumele populare, iar jocurile de odinioară sunt prezente doar la serbări. Aceste jocuri caracteristice Mărginimii Sibiului sunt: *învârtita*, *mărunta*, *șchioapa*, în patru, în șase și chiar în opt.

Se cuvine subliniat faptul că toate melodiile ciobănești de joc sunt însoțite de strigături, dând valoare și culoare jocului. Ciobanii novăceni au trăit în munți cu cei din „Mărginime”, însușindu-și pe lângă jocurile acestora, și meșteșugul cântatului la fluier, instrument folosit la nedei ori la stână, în jurul focului, în momente de destindere. Tot din Mărginime a fost adusă și la noi muzica instrumentală, având ca instrument de bază, fluierul.

Deosebit de important este faptul că, la hora novăceană, unguerenii se detașeau de băștinași prin frumoasele lor costume alb-negru, de o simplitate și sobrietate aparte, dar care tocmai prin eleganța lor au reușit să se impună foarte repede în viața localnicilor, așa după cum s-au impus și jocurile. Astfel, *învârtita* (denumită și *hațegana*), *mărunta*, *șchioapa*, mai întâi din curiozitate, apoi din convingere, au fost îmbrățișate de tot mai mulți localnici. Foarte interesant este modul cum sunt chemate

fetele la horă, la jocul *învârtita*. Băieții le fac semn cu ochiul, fetele fiind atente la semnul băieților. Se întâmplă, uneori, ca unei fete să nu-i placă de cel care o invită și atunci se preface că nu observă semnul. La rândul lor, unguerenii și-au însușit și ei de la localnici jocuri ca sârba și hora de mână. Hora este ținută de un prieten al celui care conduce jocul.

Strigăturile au exprimat întotdeauna gândurile și simțămintele celor ce le rostesc față de fata iubită, ironia față de alte fete sau băieți. Îmi aduc aminte, cu drag, din vremea copilăriei mele, de tăticul meu, care frumos cânta, frumos juca, era un om vesel și știa să petreacă. El era priceput la cântatul din fluier, pe care îl învățase de la tatăl lui. Știa pe de rost întreaga suită de cântece ciobănești și strigăturile. Atât pe timpul cât era fecior, dar și la petreceri, după ce s-a căsătorit, în timpul jocului „învârtita”, tăticul era primul la strigături și numai după ce termina el de zis, repetau după el, în cor, toți bărbații participanți la joc.

Așa au jucat nu numai părinții mei, ci și eu, în anii tinereții. Pe timpul copilăriei mele, hora în Novaci se organiza în fiecare zi de sărbătoare, în centrul comunei. Era cea mai căutată, la ea venind nu numai novăcenii, dar și tineretul din satele vecine, fiindcă aici era mai frumos, la ea cântând lăutarii cei mai vestiți. În urmă cu mai bine de 60 de ani, se găseau două pa-

vilioane. Acestea se aflau lângă cârciumile lui „Vaidianu”, în centrul comunei, și la „Culiță Comănescu”, aproape de casa părinților mei, lângă Gilortel. Acolo se organiza hora novăceană, pe timp de iarnă sau de vreme rea.

Școala a fost și este instituția de bază pentru învățarea jocurilor și tradițiilor strămoșești, cea care ne-a învățat tehnica jocului nu doar teoretic, ci și practic. În acest context, tăticu povestea, cu multă considerație, despre învățătoarea lui, Paulina Răduțescu, care organiza șezători sătești cuprinzând și dansuri populare.

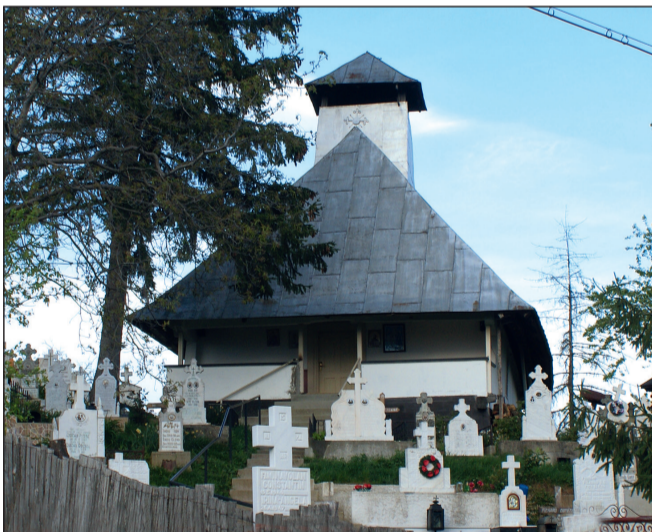
Voia bună se manifesta și în clăci pe care le-am prins în copilărie, chiar în casa bunicii mele. Acolo, seara, după terminarea treburilor gospodărești, tineri și vârstnici se adunau și curățau semințe de dovleac sau sămburi de nucă, din care se făcea uleiul la teasc. Alteori, la clacă, se torceau caiere de lână. În timpul lucrului, se spuneau glume, se povestea, lumea nu numai muncea, dar se și distra.

Când terminau, bunica îi servea cu scoverzi (gogoși), boabe fierte de porumb și livej (suc sifonat din pere pădurețe). Apoi făceau horă și jucau după cântecul din fluier al tăticului meu, care era un om de curaj și de voie bună. Astfel de clăci nu mai vezi astăzi la Novaci, decât șezătorile de pe scenă, la serbările școlare.

Educatore Maria ȘANDRU

BISERICA ÎN PLAIUL NOVACILOR

„Posturile se țin mai mult în Novacii Străini, bătrânii respectându-le cu sfințenie”. (Constantin Lianu)

Localitatea noastră atestată cu mai bine de o jumătate de mileniu-n urmă este gazda mai multor lăcașuri de cult. De-a lungul vremurilor biserici de lemn au ars ori s-au distrus după ce generații de novăceni se-nchinaseră între pereții acestora. Unele au rezistat mai mult altele mai puțin, iar azi despre cum or fi fost prima sau primele bisericuțe înjghebate aici, aproape de valurile Gilortului nu știm mare lucru. Novăcenii au fost mereu oameni credincioși. Cu sute de ani în urmă au construit schituri, bisericuțe din lemn, iar mai târziu din piatră, așa încât la o localitate ce nu depășește cu mult 5.000 suflete, astăzi sunt funcționale vreo 12 biserici, incluzând una și din satul Cernădia (azi, com. Baia de Fier), la care și novăcenii din Bercești merg cu regularitate, fiind din vechime și biserica satului lor, cel puțin pentru o parte dintre ei.

Unele dintre ele au fost ridicate cu veacuri în urmă și nu mai știm de către cine ori în ce condiții; despre altele cu ajutorul unor însemnări uneori incomplete și neclare am aflat câte ceva despre cei ce au contribuit la ridicarea ori sfințirea lor. Unele au fost opera localnicilor, a novăcenilor, a hirișeștilor, a pociovăliștenilor, a cernăzenilor, iar pentru altele cei

veniți dinspre alte zări au decis definitiv că trebuie înălțate, aici pe plaiurile Novaciului. Unii chiar și-au adus biserica din sat, după ce așeza-se-vor definitiv la Novaci, alții au (re)construit ori au (re)sfințit noi lăcașuri, le-au pictat, le-au curățat ori le-au modernizat, în pas cu societatea locală. Tuturor celor ce au avut o contribuție cât de mică, la perpetuarea credinței novăcenilor, cunoscuți dar mai degrabă uitați le dedicăm cele ce urmează, câteva aspecte conexe trecutului bisericilor noastre, precum și prezentului acestora.

Despre tipurile de biserici întâlnite pe pământ

romănesc, din categoria celor în formă de cruce bizantină nu avem în zona noastră, însă cele vechi, ridicate din lemn în urmă cu mai bine de un veac ori chiar două au formă de corabie, așa cum e cazul și al bisericilor de lemn din Vlădoi (azi Schela), Novaci-Români (azi str. Brezulescu) și Novaci-Străini, Biserica cu hramul Nașterii Maicii Domnului (azi str. Rânca). Bisericile construite ceva mai târziu în principiu din zid, de dimensiuni mai mari și cu turlle înalte se încadrează în stilul actual românesc al lăcașelor de cult.

Fără Biserică, Novaciul n-ar fi rezistat în timp. Fără un loc de închinare și slujbă oricât de impropriu era sub aspect material, comunitatea s-ar fi destrămat. Până mai în urmă cu un veac și jumătate, principalele decizii ale satelor se luau în biserică. Apoi principala disciplină pe care o învățau copiii la școală era religia, iar astăzi printre multiplele preocupări ce le avem: afaceri, servicii, proprietăți, diverse munci ori alergături de tot felul, biserica este locul care ne unește și ne reunește pe toți din felurite motive.

Adelin UUGUREANU
Manuela UNGUREANU

Cristian GRECOIU

Personalități novăcene:

ION DEM PETRESCU

„Moartea lui Ioniță Dem Petrescu-Novaci: S-a stins din viață, în după amiaza zilei de 23 c. avocatul Ioniță Dem. Petrescu-Novaci, fost senator, iar în ultimii ani Comisar al guvernului pe lângă Banca Centrală Cooperativă. A părăsit hotarele acestei lumi, fără să fie o zi bolnav. Venise de la judecătoria, unde susținuse mai multe procese, mâncase și sta de vorbă cu cei mai apropiați ai săi. Așa s-a stins... În mormântarea s-a făcut în ziua de 25 septembrie la Polovragi, satul lui natal, într-un cadru solemn. Au participat nu numai mii de săteni din regiune, care datorează lui Ioniță Petrescu – după Brezulescu – o bună parte a stării lor înfloritoare, dar au venit numeroși reprezentanți ai mișcării cooperatiste din București, Craiova și din alte părți, precum și reprezentanții oficialităților vâlcene, unde defunctul era bine cunoscut și apreciat pentru deosebitele-i însușiri sufletești. Ziarul fiind aproape gata când vestea morții prietenului Petrescu ne-a sosit, vom publica în numărul viitor cum a decurs ceremonia înmormântării și, pe cât ne va fi în putință, vom publica și frumoasele cuvântări ce s-au rostit cu acest dureros prilej. Directorul și colaboratorii acestui ziar, profund îndurerați de pierderea atât de timpurie a bunului Ioniță Dem Petrescu, roagă familia să primească sincerile lor păreri de rău, iar pe Dumnezeu îl roagă să așeze sufletul ales al celui ce ne-a părăsit, în cetele dreptilor. Grj.”

(„Gorjanul”, anul XII, nr. 38-39 din 30 septembrie 1935, pag. 3)

„Înmormântarea lui Ion Dem Petrescu-Novaci: Am vorbit în numărul trecut al ziarului despre pierderea ireparabilă pe care a suferit-o regiunea Novaci din județul nostru, prin prematura moarte a mult regretatului Ioniță Petrescu, avocat și Comisar al Guvernului pe lângă Banca Centrală Cooperativă. În mormântarea a avut loc în ziua de 25 septembrie, în comuna Polovragi – locul său de naștere – așa cum a dorit-o. Mult popor a venit să-i dea salutul din urmă, căci Ioniță Petrescu era iubit de toată lumea și mult a fost binele pe care, cu dărnicie, l-a răspândit tuturor. La ora 2 d.a. progadia bisericii devenise neîncăpătoare pentru mulțimea participanților. În mulțime am remarcat pe domnii: Gh. Dumitrescu-Bumbești, pionierul cooperăției române; Al. Bobină, director central al Centralei Coop. de consum; Tocilă, inspector general în cooperăție; I. Ciolan, deputat de Sibiu; Insp. g. I. D. Lupescu și Portocală, director și subdirectorul Băncii Centrale Coop. din Craiova; Dr. Alex. Bădescu, prefectul jud. Gorj; Alex. Bunescu, Al. Dănuț, magistrați din Vâlcea; Dr. Hasnaș, deputat de Gorj; Presbiterianu, delegatul societății „Carpatina”; Al. Mihuleț, decanul Baroului Gorj; I. Micodiu, deputat; Șerban Frumușanu, primarul orașului Târgu-Jiu; Miron Constantinescu, avocat; P.N. Gheorghiu, consilier; Dr. Botez, medic primar; Ștefan Sadoveanu, Titu Staicu, Archir Iancu și mulți frunțași din comunele Novaci, Horezu, Polovragi etc. S-au depus numeroase coroane și jerbe de flori, din partea familiei, a diferitelor instituții cooperatiste, Ministerului de Domenii, Partidului Liberal, Băncii „Gilortul”, Baroului de Gorj etc. După terminarea serviciului religios, oficiat de un sobor de 6 preoți, s-au ținut numeroase cuvântări, scoțându-se în relief calitățile deosebite cu care

a fost înzestrat defunctul și pe care le-a pus în folosul obștei, în cooperăție, la bară, în Sfatul Țării și în viața de toate zilele. Astfel, Pr. N. Dumitrescu-Polovragi a adus omagiul de recunoștință al satului său, pentru tot ce Ioniță Petrescu a făcut pentru prosperitatea lui; Dr. Hasnaș a vorbit în numele Partidului Național Liberal, al cărui ostaș devotat a fost defunctul; d. Al. Mihuleț a evidențiat însușirile superioare ale lui Ioniță Petrescu, ca slujitor al barei; d. Insp. g. Tocilă a adus salutul Cooperăției Române, îndurerată de pierderea ce încearcă prin moartea acestui eminent cooperator; d. Prof. Archir Iancu, concetățean și coleg al defunctului, a făcut o duioasă biografie a acestuia; d. Eugen Bădescu, prefectul de Vâlcea, a adus salutul județului vecin, lui Ioniță Petrescu, a cărui activitate cooperatistă a trecut, dând roade strălucite și în județul vecin; d. Ion Giugiulan, învățător și președintele băncii populare „Gilortul”, a vorbit în numele satului, care se simte azi văduvit de unul din cei mai de seamă frunțași ai săi; d. Const. C. Băca, vicepreședintele Cercului studențesc gorjan, făcându-se ecoul tinerețului, înscrie numele lui Ioniță Petrescu printre premergătorii generației prezente. Ultimul ia cuvântul Pr. V. Tomescu-Novaci, care – în numele consiliului parohial din care a făcut parte și defunctul – aduce regretul său personal, unit cu al întregii obști creștinești, pentru ireparabila pierdere a aceluia ce a fost stâlpul Bisericii din sat și purtătorul gândurilor bisericești pe lângă forurile superioare, ca deputat eparhial. Regretând că n-am putut obține textul cuvântărilor ce s-au rostit la căpătâiul celui ce a fost Ion Dem. Petrescu, inserăm mai jos doar panegiricul ținut de d. Ion Giugiulan, colaborator apropiat al defunctului: Întristată adunare, Cu mare sguđuire sufletească am primit cu toții trista veste a morții fulgerătoare, care a tăiat firul vieții, la o vârstă așa de timpurie – numai 53 de ani – a aceluia care a fost în plaiurile noastre și în parlamentul țării: Ioniță Petrescu. Și mai înainte ca glia să-i acopere pentru totdeauna chipul lui, țin ca din partea Novacilor unde și-a petrecut cei mai mulți ani ai vieții și unde i-a fost câmpul cel mai larg de activitate, să-i aduc ultimul salut. Năcut în Polovragi, Ioniță Petrescu a fost încă din copilărie legat de bunul său prieten – de care Novaciul a rămas de mai multă vreme văduvit – de Matache Brezulescu. Cu el, în primii ani ai tinereții, făurea planuri, în care se oglindea idealul unei noi vieți în ograda țăranelor noastre, urmând pe atunci să se croiască noi cărări în mișcarea economică, susținute sus de Ioan G. Duca, Spiru Haret, Fotin Enescu, Dumitrescu-Bumbești și alții. Și iată că în ogorul cooperăției – mișcare nouă în domeniul economic – apare aici, în plaiurile noastre, Ioniță Petrescu alături de Brezulescu și în 1902 – ca o primă concretizare a credinței democratice ce le stăpânea sufletul – ia naștere Banca Populară „Gilortul” din Novaci, care avea să joace puțin mai târziu un mare rol de descătușare economică, în întreg plaiul Novaci. Scria Ioniță Petrescu pe acele vremuri, în foaia populară „Șezătoarea Șateanului” și altele, desbătând problema țărănească pe înțelesul tuturor și chema pe toți în jurul steagului cooperatist. Se începe în Novaci atunci o viață nouă, în care Ioniță Petrescu ia parte vie, cu tot sufletul plin de

avânt tineresc, venind aproape zilnic călare de la Polovragi, să asiste la șezătorile sătești, serbări, întruniri cooperatiste, înconjurat de un mănunchi de tineri animați și aceștia de idealul mișcării cooperatiste. Brezulescu fiind în străinătate, Ion Dem Petrescu susține singur viața sănătoasă a cooperăției, în (...) ale cărei roade se văd tot mai clar. La parte, în 1907, alături de Brezulescu, sub protecția lui Ioan Gh. Duca, la nemuritoare opera ce caracterizează, azi, independența din punct de vedere economic a Novaciului și împrejurimilor: cumpărarea cu Banca Populară „Gilortul” a moșiei boierești, de peste 15 000 pogoane, care avea să devină proprietatea sătenilor, urmând astfel ca pe viitor, să se răstoarne brazda ce va fi stăpânită din tată în fiu, de novăceanul robit de veacuri. Iată deci rezolvată aici problema țărănească ce a frământat țara în 1907 – grație lui Brezulescu și Ioniță Petrescu. După regretata dispariție a lui Brezulescu în 1916, Ioniță Petrescu conduce efectiv banca „Gilortul” și realizează vădite progrese în viața satului. Regiunea Novaci, fiind la o mare depărtare de centrul județului, a simțit într-o mare măsură lipsa de asistență medicală și s-a gândit Ioniță Petrescu că o altă utilitate mai de seamă nu poate da caselor lui Matache Brezulescu – decât să le cumpere Banca „Gilortul” și să le doneze Ministerului Sănătății, pentru crearea unui spital, fapt care se și produce. Se cumpără localul, se face donația și azi funcționează Spitalul „Brezulescu”, unde mii de oameni din această regiune își recapătă sănătatea. Iată deci și aici un act de mare importanță socială, realizat de Ioniță Petrescu. În calitate de conducător al Băncii „Gilortul”, a îndeplinit cerința legitimă a sătenilor din Novaci, care clăcuiseră și dăduseră dijma pe pământul boieresc din timpuri îndepărtate, făcând să se treacă în proprietatea acestora, constituiți în obști, munții cu pădurile și pășunile ce formează trupurile: Plaiul, Măgura, Cerbul și Plopul și aceasta numai din dorința de a vedea cât mai bine înjghebată gospodăria șateanului nostru, față de care a avut o mare dragoste. Pune, în 1924, temelia frumosului local de bancă, care formează azi cel mai de seamă edificiu al Novaciului. A înțeles întotdeauna să sprijine cu însuflețire așezările de ordin religios și cultural, atât în Novaci cât și în împrejurimi, căci nu e biserică din regiune unde să nu fi contribuit, fie cu banca, fie personal. La ridicarea marelui biserici din Novaci – mai ales – contribuția i-a fost însemnată. La construirea frumoasei școli din Novaci, el a dat de asemenea sprijin prețios, fiind președintele comitetului școlar, căci trebuie știut, Ioniță Petrescu era un profund credincios, un aprig susținător al așezărilor noastre bisericești și un iubitor al culturii. El lua parte la toate manifestările religioase și ținea cu strictețe la tot ce are ca bază credința, auzindu-l nu de puține ori: „Nu pot altfel – sunt copil de preot”. I-a plăcut întotdeauna să sprijine pe elevii silitori – fie în școala primară, fie în cea secundară; registrele băncii „Gilortul” sunt martore. Ioniță Petrescu, cu bunătatea fără seamăn ce-i stăpânea sufletul, era un bun sfătuitor, un bun îndrumător, un om care vroia ca totul să fie solid clădit și știa să împartă fiecăruia un cuvânt de mângâiere ori de îmbărbătare, întreținând pe toți cu

sfătoase discuții, de pe toate tărâmurile activității omenești, fiind dotat cu o vie inteligență și credincioasă memorie. Ca parlamentar – senator în Sfatul Țării – a sprijinit în regiunea Novaci realizările de interes obștesc, plăcându-i să vadă pe șateanul nostru ridicat, întărit, fiind și el fiu al brazdei. N-a fost în Novaci și împrejurimi manifestare culturală, unde să nu ia parte și unde să nu adauge cuvântul său de prețios colaborator; nu a fost durere unde să nu ia de asemenea parte cu tot sufletul, impresionat fiind peste măsură de tot ce aduce nenorocirea cuiva, căutând să aducă pe orice cale, o alinare. Născut și crescut la țară, după ce și-a primit cultura în diferite centre orașenești, i-a plăcut să-și trăiască zilele tot la țară, legat de munții pe care i-a călcat de mic copil și de care nu se mai sătura colindându-i, legat de farmecul codrilor cu cetină și al răcoroaselor izvoare de munte, ținutul de priveștiștea minunată a plaiurilor, a livezilor de fân cosit, a zăvoaielor cu umbră deasă. Și tocmăi de aceea și-a croit în Novaci, gospodărie model, cu pașiște și grădină aleasă. În acest ultim ceas de despărțenie, aduc omagiul de recunoștință din partea Băncii Populare „Gilortul” lui Ioniță Petrescu, ca unui om superior, care s-a interesat de aproape de ridicarea satului pe scara civilizației. Iubite Domnule Ioniță! Azi în răsărit de soare, te-am însoțit în cea din urmă cale, cu opriri pe la răscuriuri de drum, la școala ce ai clădit-o din satul dumitale natal, la mănăstirea Polovragi, unde-ți plăcea atât de mult să mergi, până aici la această biserică, - ce-ți va forma pe veci ctitorie de seamă și am înțeles – din năvala polovrașenilor peste grădini, peste ogrăzi ca să-ți ție calea în hohote de plâns – că ai fost un protector și al acestui sat, că ți-ai închinat puterea de muncă pentru ridicarea consătenilor, că ai alinat multe dureri, că ești plămădit din acest sat, în care te-ai întors acum și la locul ce ți-ai ales de veșnică odihnă, te-ori tămăia toți de aici, care te iubesc... Pentru Novaci vei fi o neuitată figură, fiindcă inima dumitale în cei 30 de ani și mai bine trăiți lăolaltă cu noi, a bătut alături de sufletul novăcenesc. Vom simți mult lipsa dumitale dintre noi – mai ales la apropiata sfințire a instituțiilor din sat, la a căror înfăptuire ai muncit atât de mult; dar îți vom pomeni și cinsti numele deoarece cu mult drag te-ai ocupat de satul Novaci și cu multă căldură sufletească ne-ai învăluit pe toți. Să-i fie veșnică amintirea!”

(„Gorjanul”, anul XII, nr. 40-41 din 9 octombrie 1935, pag. 7-8)

STEAGUL DACILOR

Istoria românilor este plină de mistere, așa cum este și steagul dacilor. Cel de pe Columna lui Traian ne apare ca un cap de lup și coadă de șarpe. Alții spun că ar fi un fel de cap de lup și de șarpe cu pene, iar alții că ar fi un lup „cu ceva mișcător la mijloc”. Din câte am înțeles, steagul de pe Columna lui Traian ar fi cel adevărat. Restul sunt preluate după diferite *traduceri* ale steagului dacilor.

Așa cum cu alt prilej am spus, istoria pelasgilor, a tracilor și a dacilor este puțin cunoscută. S-au editat mai multe cărți despre daci, dar mai niciuna nu ne spune cum a fost acest popor, dacă a fost dintotdeauna aici sau dacă a venit din altă parte. Începând de la Secolul al V-lea I.H. avem mai multe știri cum că Zamolxe ar fi fost un Profet al Lui Dumnezeu, pe care oamenii și-l reprezentau ca fiind Cerul.

Timp de mai bine de șase secole, dacii au purtat războaie pentru a-și apăra propria lor țară. Dar ce a fost înainte? După cum ne spune istoricul Virgil Vasilescu, totul a început din mileniiile 40-38, când oamenii au identificat Cerul, dimpreună cu Apa și Focul. Atunci s-au ivit relicve cu ajutorul ideogramelor cosmice. Între anii 10.000 și 7.000 I.H. s-a cristalizat grupul omogen și apoi s-au conturat spații într-adevăr ale civilizației europene. Un salt calitativ al populației componente s-a produs între anii 7.000 și 3.500 I. H. În acest răstimp s-a conturat prima entitate statală, denumită Europa Veche. Între anii 3.500 și 500 I. H. apar primele uniuni tribale barbare care au năvălit și au bulversat ordinea socială a statelor din spațiul carpatic. Aceasta a dus la organizarea bărbaților, care să apere spațiile locuite, precum și averile oamenilor.

Din anii 500 I.H. până la 106 D.H., spațiul carpatic a avut două momente de importanță majoră. S-a organizat cea mai mare forță economică și militară, din formarea regatelor dacice, și aceasta a presupus reacția presiunii neamurilor agresive și jefuitoare. A urmat apoi un mileniu de tăcere, de viață în stil pe deplin autarhic. Apoi au urmat, între anii 900 și 1900, bătălii ale unităților statale, care au revenit în limitele teritoriului dac al statului național românesc. Dat fiind acest spirit autarhic al neamului românesc, s-a deschis spre motivația existenței în structurile Noii Europe.

Poate cam lungă încercarea de a rezuma istoria poporului român și vom reveni cândva la această temă. Din această strictă necesitate putem vorbi despre statul al cărui simbol era steagul dacic. Se vede clar că îmbinarea capului de lup cu înțelepciunea șarpelui era o dovadă a idiogramei. Lupul era simbolul dacilor, și celălalt era unui șarpe care asculta și apoi se repezea cu o furie oarbă care reprezenta conținutul ideogramei. În aceste zile am realizat un steag al dacilor la noi, în Novaci, str. Rânca, nr. 98, ce sugerează o abstracție. Brățile construite cu mai multe volute au îmbogățit spațiul acesta carpatic. Spirala plană alcătuită în

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

ășezarea unui centru de la care lumea începe, așa cum va face roata olarului care a ocupat un loc important în policromia vaselor de ritualuri. Așa se pare că a fost capul de lup și trupul de șarpe, în îngemănarea Cerului și a Pământului, încă din vechime.

În spirala cercului închis am avea două elemente simple: o valoare care avea energia perpetuă, și cealaltă, un fel de regenerare, respectiv viața terestră, prin nesfârșitele ei angrenaje. Volutele oferă în Oltenia 6100 de ani I.H., a dus la nașterea unei sensibilități duale, ceea ce semnifică forme multiple. Volutele prin

ășezarea în formă, așa numitele S-uri, ar fi sensul aceluși S din arii multiple încă din Secolul VI I.H. așa cum o prezentăm în tetraedul alături de steagul dacic. Dar, steagul dacic cuprinde un sistem de semne, respectiv lupul și șarpele cu care oamenii își apăra glia.

Spațiul larg al primului regat carpatic a fost împânzit de cetățile dacice, fiecare cu ateliere din care steagul dacic își lua sensul. Davele au fluturat steagul care apăra victoriile unei civilizații din Vechea Europă.

Ion FLOREA

PUTERE

*Cu privirea mea de foc
Am oprit ninsoarea-n loc
Pe când clipa-n necuprins
A zvâcnit, apoi s-a stins.
Caldă-mi inimă nomadă
S-a-necat într-o baladă,
Iar amurgul repezea
Printre fulgi și câte-o stea
Să-ncunune, cine știe,
Momentana-mi nostalgie.
Despicat ca bradu-n două
Mi-am culcat sub luna nouă
Partea trupului ce vrea
Lângă glie-n veci să stea*

*Ascultându-i cântul iute
Ca izvorul de sub munte.
Cu uimire m-am surprins
Mai integru, mai aprins
De iubirea pentru soare
Și de pomii dați-n floare
Și mi-am zis cu ochii grei
De o ploaie de scânteii:
Tu luminează care vii
Orișicând în fapt de zi
Dă-mi putere ca să fac
Un răboj din miez de veac
Să-ncrustez pe el fiorii
Anotimpului și florii.*

Finalizarea proiectului Erasmus+ VET: „Formarea tinerilor în spațiul european, o șansă pentru viitor”

Pe 30 aprilie 2022 proiectul Erasmus+ VET: „Formarea tinerilor în spațiul european, o șansă pentru viitor”, Nr. 2020-1-RO01-KA102-078352, pe care liceul nostru l-a derulat pe o perioadă de doi ani, se incheie. În următoarele două luni echipa de gestiune să va ocupa de scrierea raportului final.

Proiectul a avut ca și obiective: Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților elevilor Liceului Teoretic Novaci, pentru o mai bună inserție profesională pe piața muncii locală și europeană; dezvoltarea spiritului antreprenorial prin contactul cu condițiile și relațiile de muncă din spațiul UE; dobândirea unei culturi tehnice specifice profilului tehnic studiat; îmbunătățirea atitudinii privind mobilitatea ocupațională și pregătirea continuă a forței de muncă; dezvoltarea personală a participanților prin ameliorarea competențelor cultural-lingvistice și de comunicare.

Promovând cooperarea transnațională, proiectul a oferit posibilitatea desfășurării de stagii de practică în companii de profil din Malaga-Spania, cu scopul dobândirii de competențe profesionale și personale necesare practicării cu succes a viitoarei meserii.

Proiectul s-a dezvoltat pornind de la complementaritatea activităților pe care le desfășurăm și dorința de a ne implica în proiecte privind tranziția de la școală la viața activă.

Activitățile principale ale proiectului au fost: pregătirea pedagogică, culturală și lingvistică și stagiile de formare profesională.

Stagiul de formare la locul de muncă a avut o durată de câte 3 săptămâni organizat pe 2 fluxuri, cuprinzând 28 elevi și 2 profesori însoțitori

Elevii implicați în proiect au participat înainte de plecarea în mobilitate la activități de pregătire pedagogică, lingvistică, culturală, organizate modular. Pregătirea are ca scop buna integrare a participanților, pe perioada mobilității, în noul mediu de viață și de lucru.

Pregătirea participanților a fost organizată modular și realizată de membrii echipei de gestiune în țară precum și de mentorul organizației intermedia-

re în Spania. Pregătirea lingvistică s-a desfășurat atât în țară cât și în stagiul de practică, folosind platforma OLS în limba spaniolă.

Lucrând alături de specialiști cu experiență în domeniul turismului din organizațiile de primire din Malaga-Spania, elevii și-au dezvoltat competențe cheie și specializate la standarde europene: capacitatea de a lucra în echipă, însușirea unor tehnici moderne de comunicare cu turiștii, de a face față tranziției de la școală la locul de muncă precum și abilități sociale și noi competențe de comunicare într-o limbă străină.

După ce s-au întors din stagiile de practică elevii noștri au înființat firme de exercițiu pentru a pune în practică ceea ce au învățat în proiect. Cu aceste firme de exercițiu, sub coordonarea dnei profesoare Redeca-Lacatușu Amelia elevii au participat la diverse concursuri de profil unde au luat și premii:

1. Târgul firmelor de exercițiu”Azi elev, mâine angajat” - POCU/633/6/14/132931 organizat de Colegiului Economic ”Dionisie Pop Marțian”Alba Iulia-premiul II;

2. Proiectul județean ”Micul antreprenor” organizat de Colegiul Economic ”Virgil Madgearu” Tg-Jiu-Premiul III;

3. Centrul de resurse firma de exercițiu regiunea sud-est, Colegiul Economic ”MIHAIL KOGĂLNICEANU” Focșani Târgul firmelor de exercițiu „Elevul de azi, antreprenorul de mâine” – în desfășurare;

4. CENTRUL JUDEȚEAN DE EXCELENȚĂ ALBA- concursul „Experiența de antreprenor în firma de exercițiu”-în desfășurare;

5. Târgul firmelor de exercițiu „Antreprenor de liceu” organizat de Asociația Four Change în parteneriat cu Liceul Tehnologic de Servicii Sfântul Apostol Andrei” –în desfășurare;

6. Concurs național ”Din virtual în real prin firmele de exercițiu” COLEGIUL ECONOMIC BUZĂU Centru de resurse pentru firmele de exercițiu- regiunea sud est-în desfășurare;

Așteptăm rezultatele și la concursurile care sunt în desfășurare și le urăm succes!

Prof. Adriana LĂZĂRESCU

PLÂNSUL

Plânsul nu are culoare
are numai zumzet
de frunză vestejită
Are gâlgâit de apă
lunecând pe socluri
de statui.
Plânsul nu-i
O moștenire
O boală ereditară
ci un nectar
care lecuie o rană
provocată de sârma
ghimpată a unui dor.

STĂPÂNI ȘI SLUGI

În lume este o vibrație care ne diferențiază pe noi toți. Se observă că în societățile din trecut și cele de azi sunt puțini stăpâni și multe slugi. Se pare că așa a fost de când este lumea. S-au încercat diferite idei în istorie, dar se pare că au fost un eșec. Economisții de pe la 1850 au încercat să descifreze construcția economică prin care unii devin stăpâni, iar cei mai mulți slugi.

În vara anului trecut am luat cunoștință de o întâmplare, în sensul că un om care lucra la o fabrică de pâine din județul nostru primea cam 1000 de lei, deși avea acte în regulă și lucra cu normă întreagă ca brutar-cofetar. Aceasta pune în evidență cel mai bine relația stăpân-slugă. Dacă faci calculul cum se descurcă acest om, ieși în pierdere. Așa că acel gând, prin care unul este stăpân, și ceilalți slugi, m-a frământat mereu. La noi, în Plăieț, cei mai mulți au fost slugi. Când terminau clasa a IV-a trebuia să meargă ajutor de cioban la oi, iar după vreo 3-4 ani ajungeau ciobani și se băgau în simbrie

cu 6 oi și cu mieii. Așa ajungeau să aibă cel puțin 100 de oi.

Teologii care au scormonit istoria societăților de prin Secolul al XV-lea au constatat că Dumnezeu nu a cerut omului să fie slugă la alt om. Ceea ce a produs fiecare generație, atât în știință, cât și în practică constituie o moștenire la tezaurul mondial al valorilor. Fiecare epocă are o substanță spirituală, care conține principii, prejudecăți și bogăția acelei generații.

Dar gândul la stăpâni și slugi revine mereu și de aici tot felul de acțiuni pe care popoarele le-au practicat. Am mai spus că cele întâmplate în 1989 ar fi trebuit să ducă mai departe gândul ca oamenii să fie liberi, dar a ieșit ceea ce a ieșit, cu puțini stăpâni și multe slugi.

Dacă ne uităm la societatea noastră, mulți tineri își iau laptopul și se duc de la un patron la altul. Ca atare, forța lor de muncă este utilizată pentru a ajuta firmele mai mari sau mai mici să se îmbogățească. Aici este o luptă

pentru supraviețuire, adică un darwinism social. Până la urmă cei care își încheie afacerea, ajung și ei slugi. Filmele americane ne povestesc cum se duce lupta între diferitele firme pentru a acapara cât mai mult. S-a instituit legea antitrust și nu poți să deții mai mult de 10-15%, dar au inventat ieșirea peste graniță, și acest drum se pare că nu se vrea a fi oprit.

Referitor la mulții români care iau calea străinătății, pentru că acolo au cel puțin 600 de euro, aceștia știu de la început că sunt sau vor fi slugi. Reversul medaliei este că la noi rămâne pământul nelucrat, cirezi de vite pe care le-am putea avea, dar pe care nu le avem pentru că nu are cine să le îngrijească. Aici ar mai fi și o lege care îl obligă pe cetățean ca dacă ia pe cineva la lucru, să-i încheie contract de muncă, cel puțin ca zilier și să spună cât a muncit. Așa ceva nu s-a mai întâmplat vreodată pe la noi, și deci nu poți pune pe cineva să aducă o tragă de lemne, pentru că riști să fi amendat

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

chiar și cu 10.000 de lei. În sens general putem spune că statul este patronul la care trebuie să ne supunem, or statul este cel care ar trebui să-i ajute pe oameni pentru a trăi decent.

Dacă tot suntem în Săptămâna Mare, trebuie să ne aducem aminte ce a spus Iisus: Eu sunt cu voi până la sfârșitul Lumii, Acolo unde sunt doi, în numele Meu sunt cu voi. Când nu voi mai fi pentru voi ca persoană, vă va conduce Spiritul întru Adevăr... S-a încercat de sute de ani să se creeze o societate în care oamenii să se bucure de libertate. Nu prea s-a izbutit un deziderat al societăților viitoare. A venit acest Covid 19, apoi războiul dintre Rusia și Ucraina. Lumea s-a împărțit în două și vom vedea ce va ieși.

Din cauza măsurilor luate, unii oameni au rămas fără loc de muncă, toate produsele s-au scumpit, inclusiv energia. Cu toate acestea, se spune că oamenii sunt frați și că lumea se va conduce către adevăr...

Ion FLOREA

Din secundă

Din secundă în secundă
Timpul trece vertical
Și-ntrebările abundă
Printr-un cerc hexagonal.

Retezat pe jumătate
De-un MINUT când poți să mori
Să te naști, să faci păcate
Să fii vultur printre nori.

Apoi orelor defuncte
În zadar le faci bilanțul
Printre virgule și puncte
Biet captiv îți târâi lanțul.

Te cobori ori te ridici
Ești iubit ori ești hulit
Nu prea știi și gemi sub bici
Căci de strigi vei fi strivit.

Calci pe spini și zici că-i rouă
Arzi în foc și zici că-i frig
Pe-o cărare ruptă-n două
Între lacăt și cârlig.

Căci de-ți faci adesea planul
Să despici c-un zbor zenitul
Îțiucid pe loc elanul
Cei cu pâinea și cuțitul.

Îi aplauzi, ce să faci
Și le spui că-ți este bine
Dar ce-ar zice moșii daci
De-ar vedea că-ntre albine

Sunt atâția granguri grași
Toți cu limuzine lângă scări
Prea bogați și prea pungași
De-ai zice că-s arătări.

De servicii, de-ți vine chef
De la ultimul slujbaş
Ia-o până-ajungi la șef
Cu plocoane ca la naș.

Nici pe domnii secretari
Nu-i mai ungi cu ciocolate
Ci cu teacuri de miari
Și jamboane selectate.

Maiestatea lor e mita!
-Interesul pentru țară
E la cel ce sară pita
Cu sudoarea sa amară.

În concluzie poete
Zii, de-ți arde din cimpoi
Versul tău să se desfete
Printre proaspeții ciocoi.

SPORT HANDBAL

Olimpiadele școlare reluate în acest an au cuprins și întreceri sportive. Astfel, la începutul lunii aprilie s-a desfășurat faza județeană a Olimpiadei Sportului școlar la handbal.

Orașul Novaci a fost reprezentat de echipa de handbal-băieți a Liceului Teoretic Novaci și de către echipa de handbal-fete a Școlii Gimnaziale Novaci.

Echipa de handbal-băieți a Liceului Teoretic Novaci a obținut locul I la faza județeană, calificându-se pentru faza zonală. Echipa de handbal a Liceului Teoretic Novaci a disputat 3 meciuri, soldate cu tot atâtea victorii, evoluând în următoarea componentă: Bărbuț Claudiu, Smărăndoiu Albert, Bărbuț Gheorghe, Săiu Florin, Gruescu Robert, Papuc Marius, Becheanu Lucian, Răduca Valentin, Dărvăreanu Daniel, Voinescu Ionuț, Zorlescu Alexandru și Dodoi Călin.

Echipa de handbal-fete a Școlii Gimnaziale Novaci s-a clasat și ea pe locul

I, obținând dreptul de a participa la faza zonală. Din echipă au făcut parte: Vătau Raluca, Popescu Denisa, Tomescu Ana, Țarfulea Giulia, Bălășoiu Maria, Ghiță Adelina, Anghel Adelina, Handoreanu Casiana, Dragomir Alexandra, Paraschivoiu Roberta, Mesaroș Melisa, Rădoi Alexia, Lăpădat Taisia, Diaconescu Alesia și Colțescu Sara.

Handbalul este o disciplină sportivă în care Novaciul a avut mereu rezultate bune. Cele două echipe au dovedit o bună pregătire concretizată în rezultatele obținute, motiv pentru care felicit celor două echipe. Vom intensifica antrenamentele pentru ca la fazele zonale să obținem rezultate la fel de bune.

ANTRENOR,
Prof. Manuel COLȚESCU

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.
Alina ȚICU, redactor
Cristian GRECOIU, redactor
Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare:
RODICA TEIȘI